

ETIČNI KODEKS GIMNAZIJE IN EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE TRBOVLJE

Spoštovani starši, dijaki, profesorji in vsi zaposleni na šoli!

Pred vami je Etični kodeks Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje, ki nas bo vodil v življenju in pri delu na šoli. Želimo si, da bi zaživel v naših medsebojnih odnosih, kar bo prispevalo k dobremu počutju vseh nas.

Kodeks vključuje temeljna načela, podrobnejše razlage pa najdete v prilogi (na spletnih povezavah).

1. Medosebni odnosi

- a) Učitelji, dijaki, vodstvo šole in starši vzpostavljamo spoštljive medosebne odnose ter upoštevamo načela sodobnega bontona.
- b) Do razlik med nami smo tolerantni. Zavzemamo se za kulturo dialoga in zavračamo vse oblike nasilja.
- c) Upoštevamo formalna pravila in zakone, ki urejajo naše življenje in delo na šoli.
- d) Profesorji odgovorno in strokovno vodijo pedagoški proces, dijake usmerjajo v spoznavanje in kritično presojanje, dijaki pa aktivno sodelujejo v procesu vzgoje in izobraževanja z upoštevanjem avtoritete profesorja.
- e) Sodelovanje s starši temelji na odkritosti in konstruktivnem reševanju problemov.
- f) Skrbimo za oblikovanje odnosa do intimnosti in zasebnosti.

2. Odnos do dela

- a) Sooblikujemo pozitivno delovno klimo in smo usmerjeni k znanju kot eni izmed temeljnih vrednot.
- b) Prizadevamo si za kvalitetno opravljeno delo.
- c) Prevezemamo odgovornost za uspehe in neuspehe.
- d) Aktivno se vključujemo v šolske in obšolske dejavnosti.
- e) Cenimo šolsko imovino ter upoštevamo napotke za skrbno ravnanje z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo na šoli.

3. Razvoj družbene zavesti

- a) Skrbimo za zdrav način življenja/zdravje na telesnem in duševnem področju.
- b) Negujemo in razvijamo ekološko zavest.
- c) Razvijamo državljansko kulturo in evropsko multikulturalnost ter skrbimo za ustrezen odnos do slovenskega jezika.

4. Sodelovanje in povezanost z okoljem

- a) S svojo dejavnostjo in vedenjem skrbimo za ugled šole ter njeno urejenost.
- b) Prizadevamo si za odprtost šole do okolja: sodelujemo z zunanjimi ustanovami in se odzivamo na potrebe okolja.

PRILOGA KODEKSA

1. Medosebni odnosi

- a) Dobro počutje na šoli vključuje zadovoljive medosebne odnose, kjer je ključnega pomena spoštljiv dialog med dijaki in učitelji ter ostalimi zaposlenimi na šoli. To dosežemo z upoštevanjem načel sodobnega bontona, ki med drugim vključuje pozdravljanje na hodniku, vikanje in spoštljivo naslavljanje učiteljev ter ostalih zaposlenih na šoli, opravičilo dijaka pri morebitni zamudi k učni uri oz. pri drugih zadržkih subjektivnega ali objektivnega značaja.
- b) Osebnostna zrelost se odraža tudi v tolerantnem odnosu do drugačnosti, ki ga pokažemo s primernim dialogom ter zavračanjem kakršnihkoli oblik besednega ali nebesednega nasilja. Slednje vključuje uporabo neprimernih izrazov, komentarjev in žaljivo naslavljanje, kakor tudi ignoriranje in degradacijo posameznika zaradi drugačnih stališč in vrednot.
- c) Kvaliteta dobrega počutja vseh, ki smo vključeni v pedagoški proces na šoli, je odvisna tudi od upoštevanja pravil in zakonov, ki urejajo šolsko življenje in delo in jih moramo poznati, saj urejajo naše pravice, dolžnosti in odgovornosti. Slednje vključujejo: Pravilnik o šolskem redu v srednjih šolah, Pravilnik o ocenjevanju znanja v srednjih šolah, Pravilnik o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju, Pravilnik o prilagajanju šolskih obveznosti. Poleg tega ima naša šola sprejeta tudi šolska pravila, ki konkretizirajo oz. dopolnjujejo posamezne določbe teh pravilnikov, ki smo jih zaradi ustvarjalnega sodelovanja vseh dolžni upoštevati.
- d) Odgovoren in strokoven pristop učitelja k pedagoškemu delu motivacijsko vpliva tudi na dijake. Profesor je pri svojem delu strokovno avtonomen in odgovoren za objektivni odnos pri preverjanju znanja, dijaki pa so dolžni spoštovati profesorjevo avtoriteto in avtonomnost v stroki ter aktivno sodelovati v pedagoškem procesu z lastnim ustvarjalnim pristopom.
- e) Naj bodo pravilniki še tako dobro zasnovani, odgovornost za konstruktivno reševanje morebitnih težav je še vedno v rokah šole oz. dijakov in njihovih staršev. Primeren pristop in interes za konstruktivno obojestransko sodelovanje staršev s šolo (razredniki in svetovalna služba) zagotovo preventivno in ugodno vplivata na klimo v šoli in preprečita morebitne zaplete.
- f) V vsaki instituciji veljajo pravila lepega vedenja in vsi, ki se srečujemo v pedagoškem procesu, smo dolžni izkazati primeren odnos do lastne vloge, upoštevajoč tudi odnos do intimnosti in zasebnosti. S tem mislimo na primerno izbiro garderobe pri pouku, prav tako pa tudi na izkazovanje ljubezenske naklonjenosti v partnerski zvezi med odmori v šolskih prostorih.

2. Odnos do dela

- a) Na počutje v razredu in motivacijo za delo vplivamo profesorji in dijaki. Oboji s svojim aktivnim prizadevanjem ustvarjamo delovno vzdušje in naravnost k usvajanju znanja. Motivacija na eni in pasivnost na drugi strani ne obrodita sadov.

Znanje smo opredelili kot eno izmed temeljnih vrednot, ker je glavno poslanstvo šole v tem, da vzgaja in izobražuje.

- b) Ni dovolj, da je delo zgolj opravljeno. Prizadevajmo si, da bo opravljeno kvalitetno. Domača naloga, referat, projektno delo, govorni nastop, priprava na poučevanje, učna gradiva, izvedba učne ure – postavimo si in dosežimo visoka merila.
- c) Ko dosežemo uspeh, si zasluge zanj priznamo. Prav tako pa prevzemimo odgovornost tudi v primeru neuspehov in napak ter je ne poskušajmo prevaliti na druge. Iz neuspeha se učimo in naslednjič napak ne ponavljajmo – tako lahko napredujemo.
- d) Na šoli potekajo številne šolske in obšolske dejavnosti, ki zaživijo, če se vanje aktivno vključujemo. Namenjene so razvijanju najrazličnejših interesov in talentov. V okviru teh dejavnosti osebno rastemo, širimo obzorja, se izkažemo in se spoznavamo. Vključimo se v krožke, projekte in druge dejavnosti, kjer bomo uspešni in zadovoljni.
- e) Naša šola je med najbolj opremljenimi šolami v državi. Ta oprema je namenjena sedanjim in prihodnjim generacijam dijakov in profesorjev, zato da bo učenje oz. poučevanje kvalitetnejše, vzpodbudno in sodobno. Če bomo z opremo skrbno ravnali, bomo ta namen dosegli. Šolski inventar moramo zapustiti vsaj v takšnem stanju, kot smo ga prejeli. Pri ravnanju z opremo upoštevamo navodila učiteljev in drugih zaposlenih na šoli.

Posebni napotki, ki jih je pripravila skupina Gimteam, veljajo v zvezi z ustrežno rabo šolskega informacijskega sistema. Pri tem upoštevamo tudi priporočila za uporabo omrežja ARNES.

3. Razvoj družbene zavesti

- a) Pri pouku, obveznih izbirnih vsebinah, ekskurzijah, krožkih, projektih ipd. načrtno razvijamo družbeno zavest, ki temelji na temeljnih civilizacijskih vrednotah. Pridobivamo znanja in izkušnje zdravega načina življenja v telesnem, duševnem in duhovnem smislu. Zdrav življenjski slog ne temelji na omamah, odvisnostih, pasivnosti, brezzdelju, neizoblikovanih interesih, neizobraževanju, nezdravi prehrani, nešportnem udejstvovanju. Ni vseeno, kako živimo in kaj počnemo! Od tega so odvisni naše zdravje, naša uspešnost, zadovoljstvo s samim seboj in kvaliteta medčloveških odnosov.
- b) Ekološka zavest je sestavni del družbene zavesti. Osveščanje o ekološki problematiki na lokalni in globalni ravni je sestavni del odgovornosti sodobnega človeka. Vpogled v človekov vpliv na okolje, v ekološko problematiko, njene posledice za posameznika in družbo, načine reševanja

le-te, odgovoren odnos do okolja slehernega posameznika je sestavni del vzgoje in izobraževanja. Začne se že pri pljuvanju po tleh, metanju cigaretnih ogorkov, žvečilni, papirjev, ostankov hrane, nevarčevanju z energijo, potratnosti pri rabi vode, metanju petard, vznemirjanju živali, trganju rastlin, ravnanju z nevarnimi odpadki ipd. pa do sistemskih rešitev družb. Vsak človek ima zagotovljeno ustavno pravico živeti v zdravem okolju (72. člen ustave), seveda pa mora za to tudi kaj storiti. Konflikt med družbenim in naravnim okoljem lahko uniči človeka in naravo.

- c) Status državljanstva prinaša pravice in nalaga obveznosti. Ponosni smo na svoje državljanstvo, poznamo in spoštujemo državne simbole in jih znamo uporabljati v primernih situacijah. Tudi jezik je pomemben identifikacijski ter hkrati razločevalen znak etnične skupine. Negujmo in uporabljajmo ga brez popačenja in površnosti. Skrb za slovenski jezik je čast in dolžnost vsakega izmed nas.

Hkrati pa živimo v svetu različnih narodov, kultur, religij, jezikov, ideologij. Z njimi prihajamo v stik, jih spoznavamo in nabiramo izkušnje, ki nas bogatijo. Sprejemanje različnosti brez nestrpnosti in podcenjevanja je vrlina, ki je pridobljena. Mnogi šolski projekti so namenjeni prav vzgoji demokratičnosti, tolerantnosti in odprtosti do različnosti.

4. Sodelovanje in povezanost z okoljem

Vzgoja in izobraževanje na naši šoli temeljita na intenzivnem povezovanju z ustanovami lokalnega, državnega in mednarodnega značaja. Spoznavamo različne programe ustanov, način njihovega dela, strokovnjake, njihove poklice, načine reševanja problemov, njihovo moč in vpliv v družbi. Vstopamo v ekonomske, politične, zdravstvene, ekološke, socialne, izobraževalne in mednarodne institucije. Učimo se iz življenja in za življenje. Pogosto nismo le opazovalci, ampak tudi aktivni udeleženci v dejavnostih in programih teh ustanov. Na to smo še posebno ponosni, saj znamo delo kvalitetno opraviti. Z aktivnostmi in vedenjem ohranjamo dobro ime šole in prepoznavnost šole v lokalnem, državnem in mednarodnem merilu. Nikar ne dopustimo, da bi zapravili to našo prednost pred drugimi šolami.